

ДИРЕКТИВА 2004/48/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 29 април 2004 година

относно упражняването на права върху интелектуалната собственост

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 95 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с процедурата, определена в член 251 от Договора²,

като имат предвид, че:

(1) Изграждането на вътрешен пазар е свързано с премахване на ограниченията на свободата на движение и нарушаването на конкуренцията, като в същото време се създава благоприятна среда за обновяване и инвестиране. В този смисъл защитата на интелектуалната собственост представлява съществен елемент за успеха на вътрешния пазар. Защитата на интелектуалната собственост е от значение не само за насърчаване на обновяването и творчеството, но също така и за развитие на трудовата заетост и повишаване на конкурентноспособността.

(2) Защитата на интелектуалната собственост следва да позволи на откривателя или изобретателя да извлече законна печалба от своето откритие или изобретение. Тя също така следва да позволява възможно най-широко разпространение на произведения, идеи и ново ноу-хау. Същевременно, тя следва да не възпрепятства свободата на словото, свободното движение на информацията или защитата на личните данни, включително и по Интернет.

(3) Въпреки това, липсата на ефективни средства за изпълнение на права върху интелектуална собственост обезкуражава обновяването и творчеството, намаляват и инвестициите. Следователно е необходимо да се гарантира, че материалното

¹ ОВ С 32, 5.2.2004 г., стр. 15.

² Становище на Европейския парламент от 9 март 2004 г. (все още непубликувано в Официален вестник) и Решение на Съвета от 26 април 2004 г.

право върху интелектуалната собственост, което понастоящем до голяма степен представлява част от достиженията на правото на ЕС (*acquis*) се прилага ефективно в Общността. В тази връзка средствата за упражняване на правата върху интелектуална собственост са от първостепенно значение за успеха на вътрешния пазар.

(4) На международно ниво всички държави-членки, както и самата Общност по отношение на въпросите от нейна компетентност, са задължени да съблюдават споразумението за търговските аспекти на интелектуалната собственост (споразумението TRIPS), прието като част от Уругвайския кръг многостранни търговски преговори с Решение 94/800/ЕО на Съвета³ и сключено в рамките на Световната търговска организация.

(5) По-специално, в Споразумението TRIPS се съдържат разпоредби относно средствата за изпълнение на правата върху интелектуалната собственост, които представляват общи стандарти, които се прилагат на международно ниво и изпълняват във всички държави-членки. Настоящата директива следва да не накърнява международните задължения на държавите-членки, включително тези, определени в Споразумението TRIPS.

(6) Съществуват също така и международни конвенции, по които всички държави-членки са страни, и в които се съдържат също така и разпоредби относно средствата за упражняване на права върху интелектуална собственост. Това включва по-специално Парижката конвенция за закрила на индустриалната собственост, Бернската конвенция за закрила на литературните и художествените произведения и Римска конвенция за закрила на артистите-изпълнители, продуцентите на звукозаписи и излъчващите организации.

(7) От консултациите, проведени от Комисията по този въпрос, се оказва, че в държавите-членки, въпреки Споразумението TRIPS, все още има големи несъответствия по отношение на средствата за упражняване на правата върху интелектуална собственост. Така например, договореностите за прилагане на временни мерки, които се използват по-конкретно за съхраняване на доказателства, оценяването на щетите, или договореностите за прилагане на забранителни действия са обект на големи различия между отделните държави-членки. В някои държави-членки няма мерки, процедури или средства за защита, като например правото на информация и отмяната за сметка на нарушителя на стоките, пуснати неправомерно на пазара.

(8) Несъответствията между системите на държавите-членки по отношение на средствата за упражняване на правата върху интелектуална собственост накърняват правилното функциониране на вътрешния пазар и поради това е невъзможно да се гарантира, че правата върху интелектуална собственост се ползват от равностойна закрила в Общността. Това положение не насърчава свободното движение в

³ ОВ L 336, 23.12.1994 г., стр. 1

рамките на вътрешния пазар, нито създава благоприятна среда за лоялна конкуренция.

(9) Сегашните различия водят също така до изоставане в правната уредба на материалното право върху интелектуалната собственост и до разпокъсване на вътрешния пазар в това отношение. Това води до загуба на доверие сред стопанските среди към вътрешния пазар, последвано от намаляване на инвестициите в нововъведения и изобретения. Нарушенията на правата върху интелектуалната собственост се оказват все по-тясно свързани с организираната престъпност. Все по-широкото използване на Интернет способства мигновеното разпространение на пиратски продукти по целия свят. Следва да се гарантира ефективното упражняване на материалното право върху интелектуалната собственост посредством конкретни действия на ниво Общността. Ето защо сближаването на законодателството на държавите-членки в тази област е съществена предпоставка за правилното функциониране на вътрешния пазар.

(10) Настоящата директива има за цел да сближи законодателните системи, за да се гарантира висока, равностойна и еднаква степен на закрила във вътрешния пазар.

(11) Настоящата директива няма за цел въвеждане на хармонизирани правила за съдебно сътрудничество, юрисдикция, признаване и въвеждане в сила на решения по граждански и търговски въпроси, нито се занимава с приложимото законодателство. Съществуват инструменти на Общността, с които подобни въпроси се уреждат най-общо, и по принцип са еднакво приложими за интелектуалната собственост.

(12) Настоящата директива следва да не накърнява прилагането на правилата за конкуренцията, и по-специално членове 81 и 82 от Договора. Мерките, предвидени в настоящата директива, следва да не се използват за ненужно ограничаване на конкуренцията по начин, който противоречи на Договора.

(13) Необходимо е приложното поле на настоящата директива да се определи възможно в най-широк мащаб, за да се обхванат всички права върху интелектуална собственост, регулирани от разпоредбите на Общността в тази област и/или от националното законодателство на съответната държава-членка. Независимо от това, такова изискване не засяга възможността за разширяване на разпоредбите на настоящата директива за вътрешни цели, от страна на държавите-членки, желаещи това, за да се включат актове, които не включват нелоялна конкуренция, включително пиратски копия или подобни действия.

(14) Мерките, предвидени в членове 6, параграф 2, член 8, параграф 1 и член 9, параграф 2 трябва да се прилагат единствено по отношение на действия от търговски мащаб. Това не накърнява възможността държавите-членки да прилагат тези мерки по отношение и на други действия. Действия, извършени в търговски мащаб, са действията, извършени за извличане на пряко или непряко икономическо

или търговско предимство; това обикновено изключва действията, извършени от крайни потребители, които постъпват добросъвестно.

(15) Настоящата директива не засяга материалното право в областта на интелектуалната собственост, Директива 95/46/ЕО от 24 октомври 1995 г. на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на физическите лица при обработването на лични данни и свободното движение на тези данни⁴, Директива 1999/93/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 1999 г. относно правната рамка на Общността за електронните подписи⁵ и Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 г. за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар⁶.

(16) Разпоредбите на настоящата директива следва да не накърняват конкретните разпоредби за упражняването на права и за изключенията в областта на авторското право и сродните му права, установени в инструментите на Общността, и особено онези, които се съдържат в Директива 91/250/ЕИО на Съвета от 14 май 1991 г. относно правната защита на компютърните програми⁷ или в Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 г. относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество⁸.

(17) Мерките, процедурите и средствата за защита, предвидени в настоящата директива, следва да се определят във всеки случай по такъв начин, че надлежно да се отчитат специфичните особености на случая, включително специфичните характеристики на всяко право върху интелектуална собственост, а когато е уместно, умишленият или непредумишлен характер на нарушението.

(18) Лицата, които имат право да поискат прилагането на тези мерки, процедури и средства за защита, следва да не бъдат само притежателите на правата, но също и лица, които имат пряк интерес и правен статут, доколкото е разрешен и е в съответствие с приложимото законодателство, което може да включва професионални организации, на които е възложено управлението на тези права или защитата на поверените им колективни и индивидуални интереси.

(19) Тъй като авторското право съществува от момента на създаване на дадено произведение и не изисква официална регистрация, подходящо е да се приеме правилото, установено в член 15 от Бернската конвенция, с което се установява презумпцията, по силата на която авторът на литературно или художествено произведение се възприема за такъв ако неговото име фигурира върху

⁴ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр.31, Директива, изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003 (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1)

⁵ ОВ L 13, 19.1.2000 г., стр. 12.

⁶ ОВ L 178, 17.7.2000г., стр. 1.

⁷ ОВ L 122, 17.5.1991г., стр. 42, Директива, изменена с Директива 93/98/ЕИО (Официален вестник L 290, 24.11.1993 г., стр. 9).

⁸ ОВ L 167, 22.6.2001г., стр. 10.

произведението. Подобна презумпция следва да се прилага за носителите на сродни права, тъй като често пъти именно притежателят на сродно право, като например продуцент на фонограма, търси защита на права и предприема борба срещу пиратството.

(20) Предвид че доказателството е елемент от първостепенно значение за установяване на нарушения на правата върху интелектуалната собственост, уместно е да се гарантира наличието на ефикасни средства за представяне, получаване и съхраняване на доказателства. Процедурите следва да съблюдават правата на защитата и да предвиждат необходимите гаранции, включително опазване на поверителна информация. За нарушения, извършени в търговски мащаб, е важно също така съдилищата да могат да постановяват достъп, когато е подходящо, до банкови, финансови или търговски документи, които са под контрола на предполагаемия нарушител.

(21) В някои държави-членки съществуват и други мерки, разработени с цел да се гарантира висока степен на защита, и те следва да са на разположение във всички държави-членки. Това е така по отношение на правото на информация, която трябва да бъде получена относно произхода на стоките или услугите, предмет на нарушението, каналите за разпространение и самоличността на всички трети страни, участвали в нарушението.

(22) От съществено значение е също така да се предвидят временни мерки за незабавно прекратяване на нарушенията, без да се чака определението по съществото на случая, като се съблюдават правата на защитата, като гарантират съответно пропорционалността на временните мерки спрямо спецификата на въпросния случай и като гарантират необходимите гаранции за покриване на разходите и вредите, причинени на ответника поради неоснователен иск. Такива мерки са оправдани, особено когато всяко забавяне би причинило непоправима щета на притежателя на право върху интелектуална собственост.

(23) Без да се накърняват останалите мерки, процедури и средства за защита притежателите на права следва да имат възможност да поискат налагане на забрана на посредник, чийто услуги се ползват от трета страна за нарушаване на правото на притежателя върху индустриална собственост. Условието и редът за такива възбрани следва да се оставят за уреждане от националното законодателство на държавите-членки. По отношение на нарушенията на авторското право и сродните му права вече е предвидена всеобхватна степен на хармонизация в Директива 2001/29/ЕО. Следователно член 8, параграф 3 от Директива 2001/29/ЕО следва да не се засяга от настоящата директива.

(24) В зависимост от конкретния случай, и ако обстоятелствата го оправдават, мерките, процедурите и средствата за защита, които трябва да бъдат предвидени, следва да включват забранителни мерки, насочени към предотвратяване на по-нататъшни нарушения на правата върху интелектуалната собственост. Освен това е необходимо да има поправителни мерки, когато е уместно за сметка на

нарушителя, като например отмяна и окончателно изваждане от каналите за търговия, или унищожаване на стоките, предмет на нарушението, а в съответните случаи, на материалите и пособията, които основно са били използвани за създаване или направа на тези стоки. С тези поправителни мерки следва да се отчитат интересите на трети страни включително, и по-специално на потребителите и частните лица, които действат добросъвестно.

(25) Когато едно нарушение е извършено непреднамерено и без небрежност, и когато поправителните мерки или възбраните, предвидени в настоящата директива, биха били непропорционални, държавите-членки следва да разполагат с вариант, при който, в подходящи случаи и като алтернативна мярка, могат да предвидят възможност за присъждане на парично обезщетение на увредената страна. Въпреки това, когато търговската употреба на подправени стоки или извършването на услуги представлява нарушаване на закона, различен от този за интелектуалната собственост, или има вероятност да се нанесат вреди на потребители, такава употреба или услуги следва да останат забранени.

(26) С цел да се обезщети вредата, понесена в резултат на нарушението, извършено от нарушител, който е предприел действие, знаейки, или при разумни основания да знае, че то ще доведе до такова нарушение, с размера на обезщетението, което се присъжда на притежателя на правата, следва да се отчетат всички необходими аспекти, като например загуби на печалби от страна на притежателя на правата, или несправедливата печалба, получена от нарушителя, а когато е приложимо, всички морални щети, причинени на притежателя на правата. Като алтернатива, например когато би било трудно да се определи размерът на понесената действителна щета, размерът на обезщетението би могъл да се обвърже с такива елементи като лицензионните или авторските възнаграждения или хонорари, които биха били дължими, в случай че нарушителят е поискал официално разрешение да ползва въпросното право върху интелектуална собственост. Целта не е да се въвежда задължение за предоставяне на наказателни щети, а да се даде възможност за обезщетение, което се основава на обективен критерий, като се вземат предвид извършените разноси от притежателя на правата, като например разходи за идентификация и проучване.

(27) Необходимо е да се публикуват съдебните решения относно дела за нарушаване на права върху интелектуална собственост като своеобразно средство за възпиране на бъдещи нарушители и за повишаване на осведомеността на обществото като цяло.

(28) Като допълнение на гражданските и административните мерки, процедури и средства за защита, предвидени в настоящата директива, в съответни случаи наказателните санкции също представляват средство за гарантиране спазването на права върху интелектуална собственост.

(29) Промисления отрасъл следва да участват активно в борбата срещу пиратството и фалшифицирането. Разработването на кодекси за

етично поведение в кръговете на пряко засегнатите е допълнително средство за утвърждаване на регулаторната рамка. Държавите-членки, в сътрудничество с Комисията, следва да насърчават разработването на кодекси за поведение като цяло. Наблюдението на производството на оптически дискове, по-специално посредством вграждане на идентификационен код в дисковете, произвеждани в Общността, помага за ограничаване на нарушенията на правата върху интелектуалната собственост в този сектор, където пиратството е взело големи мащаби. Въпреки това, не би следвало да се злоупотребява с тези защитни технически мерки с цел да се защитават пазари и да се предотвратява паралелен внос.

(30) С цел да се улесни еднаквото прилагане на настоящата директива, е целесъобразно да се предвидят системи за сътрудничество и обмен на информация между държавите-членки от една страна, и между държавите-членки и Комисията от друга, по-конкретно чрез създаване на мрежа от кореспонденти, посочени от държавите-членки, и чрез изготвяне на периодични доклади за оценка на прилагането на настоящата директива и на резултатите от мерките, предприети от различните национални органи.

(31) Тъй като поради вече изложените съображения, целта на настоящата директива може да бъде постигната на ниво Общността, Общността може да приема мерки в съответствие с принципа за субсидиарност, както е установено в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, както е определено в този член, настоящата директива надвишава необходимото за постигане на тази цел.

(32) Настоящата директива спазва основните права и съблюдава принципите, установени по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз. По-специално, настоящата директива има за цел да гарантира пълното спазване на интелектуалната собственост в съответствие с член 17, параграф 2 от тази харта,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ЦЕЛ И ОБХВАТ

Член 1

Предмет

Настоящата директива се отнася за мерките, процедурите и средствата за защита, които са необходими за гарантиране спазването на права върху интелектуална собственост. По смисъла на настоящата директива терминът „права върху интелектуална собственост” включва правата върху индустриална собственост.

Член 2

Обхват

1. Без да се накърняват средствата, които са или могат да бъдат предвидени в законодателството на Общността или в националното законодателство, доколкото тези средства могат да са по-благоприятни за притежателите на права, мерките, процедурите и средствата за защита, предвидени в настоящата директива, се прилагат в съответствие с член 3 за всички нарушения на права върху интелектуална собственост, както е предвидено в законодателството на Общността и/или в националното законодателство на съответната държава-членка.

2. Настоящата директива не накърнява специфичните разпоредби за упражняване на права и за изключения, които се съдържат в законодателството на Общността, което се отнася за авторското право и сродните му права, и по-специално тези, които се срещат в Директива 91/250/ЕИО, и по-специално член 7 от нея, или в Директива 2001/29/ЕО, и по-специално членове 2 - 6 и член 8 от нея.

3. Настоящата директива не засяга:

а) разпоредбите на Общността, които регулират материалното право върху интелектуалната собственост, Директива 95/46/ЕО, Директива 1999/93/ЕО или Директива 2000/31/ЕО като цяло, и по-конкретно членове 12 до 15 от Директива 2000/31/ЕО;

б) международните задължения на държавите-членки, а именно тези по Споразумението TRIPS, включително тези, които се отнасят за наказателните процедури и наказания;

в) националните разпоредби в държавите-членки, които се отнасят за наказателните процедури и наказания за нарушаване на права върху интелектуална собственост.

ГЛАВА II

Мерки, процедури и средства за защита

РАЗДЕЛ I

Общи разпоредби

Член 3

Общо задължение

1. Държавите-членки предвиждат мерки, процедури и средства, които са необходими за гарантиране на изпълнението на права върху интелектуалната собственост, обхванати от настоящата директива. Тези мерки, процедури и средства за защита са лоялни и справедливи и не могат да бъдат ненужно сложни или скъпи, нито да са свързани с неразумни срокове или с неоправдани забавяния.
2. Също така, тези мерки, процедури и средства за защита са ефективни, пропорционални и разубеждаващи, и се прилагат по начин, чрез който се избягва създаването на препятствия пред законната търговия и се предвиждат предпазни механизми срещу злоупотреба с тях.

Член 4

Лица, които имат право да подадат заявление за прилагане на мерките, процедурите и средствата за защита

1. Държавите-членки признават следните като лица, които имат право да търсят прилагане на тези мерки, процедури и средства за защита, посочени в настоящата глава:
 - а) притежателите на права върху интелектуалната собственост, в съответствие с разпоредбите на приложимото законодателство;
 - б) всички други лица, на които официално е разрешено да ползват тези права, по-специално притежатели на лицензии, в съответствие с разпоредбите на приложимото законодателство;
 - в) органите за управление на колективните права върху интелектуалната собственост, които са редовно признати като лица, имащи правото да представляват притежатели на права върху интелектуална собственост, доколкото се разрешава от приложимото законодателство и в съответствие с неговите разпоредби;
 - г) органи за професионална защита, които са редовно признати като лица, имащи правото да представляват притежатели на права върху интелектуална собственост, доколкото се разрешава от приложимото законодателство и в съответствие с разпоредбите на приложимото законодателство;

Член 5

Презумпция за авторство или собственост

За целите на прилагането на мерките, процедурите и средствата за защита, предвидени в настоящата директива,

а) за да може автор на литературно или художествено произведение, при липса на доказателства за противното, да се счита за такъв, и следователно да бъде упълномощен да образува производство за нарушени права, е достатъчно неговото име да фигурира върху произведението по обичайния начин;

б) разпоредбата съгласно точка а) се прилага *mutatis mutandis* за притежателите на права, сродни на авторското право, по отношение на техния защитен предмет.

Раздел 2

Доказателство

Член 6

Доказателство

1. Държавите-членки гарантират, че по заявление на страна, която е представила разумно налични доказателства, достатъчни за подкрепа на своите претенции, и при аргументиране на предявените претенции е посочила доказателства, които се намират под контрола на противостоящата страна, компетентните съдебни органи могат да постановят тези доказателства да се представят от противостоящата страна, което подлежи на опазване на поверителната информация. За целите на настоящия параграф държавите-членки могат да предвидят, че компетентните съдебни органи следва да разглеждат разумната извадка от съществен брой екземпляри от произведение или от всеки друг защитен обект като съставляваща разумно доказателство.

2. При същите условия в случай на нарушение, извършено в търговски мащаб, държавите-членки предприемат необходимите мерки, с които на компетентните съдебни органи се дава възможност да постановят, когато е приложимо, и по искане на страна, съобщаването за банкови, финансови или търговски документи под контрола на противопоставяща се страна, при опазване на поверителния характер на информацията.

Член 7

Мерки за съхраняване на доказателства

1. Държавите-членки гарантират, че още преди началото на производството по съществото на случая, компетентните съдебни органи могат, по заявление на страна, която е представила разумно налично доказателство в подкрепа на своите претенции, че е нарушено правото ѝ върху интелектуална собственост или предстои да бъде нарушено, да постановят незабавни и ефективни временни мерки за предпазване на съответните доказателства във връзка с предполагаемото нарушение при опазване на поверителната информация. Такива мерки могат да

включват подробно описание, със или без вземане на мостри, или физическото конфискуване на стоките, обект на нарушението, а в съответните случаи, материалите и пособията, използвани за производството и/или разпределението на тези стоки и свързаните с това документи. Тези мерки се предприемат ако е необходимо без да е била изслушана другата страна, и по-специално когато всяко забавяне има вероятност да причини непоправими вреди на притежателя на правото, или когато има очевиден риск от унищожаване на доказателствата.

Когато се предприемат мерки за съхраняване на доказателства без да е била изслушана другата страна, на засегнатите страни се изпраща известие, без забавяне най-късно след изпълнението на мерките. Преразглеждане, включително правото на изслушване, се осъществява по искане на засегнатите страни в разумен срок след нотифицирането на мерките с оглед решаване на въпроса дали мерките да бъдат променени, отменени или потвърдени.

2. Държавите-членки гарантират, че мерките за съхраняване на доказателства могат да подлежат на внасяне от страна на заявителя на достатъчно обезпечение или равностойна гаранция, предназначена да гарантира обезщетение за всички щети, понесени от ответника, както е предвидено в параграф 4.

3. Държавите-членки гарантират, че мерките за съхраняване на доказателства се отменят, или по друг начин се прекратява тяхната правна сила, по искане на ответника, без да се накърнява правото на обезщетение за вреди, което може да се предяви, ако ищецът не образува в разумен срок производство пред компетентния съдебен орган, водещо до решение по съществото на случая, като срокът се определя от съдебния орган постановил мерките, когато това се разрешава от законодателството на държавата-членка, или при липса на такова определение, в срок, който не превишава 20 работни дни, или по-дълъг от 31 календарни дни.

4. Когато мерките за съхраняване на доказателства бъдат отменени, или отпаднат поради действие или бездействие на заявителя, или когато в следствие се установи, че няма нарушение или опасност от нарушение на право върху интелектуална собственост, съдебните органи следва да разполагат с правомощия да разпореди на заявителя, по искане на ответника, да предостави на ответника подходящо обезщетение за всички щети, причинени от тези мерки.

5. Държавите-членки могат да предприемат мерки за защита на самоличността на свидетелите.

РАЗДЕЛ 3

ПРАВО НА ИНФОРМАЦИЯ

Член 8

Право на информация

1. Държавите-членки гарантират, че във връзка с производството за нарушаване на право върху интелектуална собственост и в отговор на основателно и пропорционално искане на предявителя, компетентните съдебни органи могат да постановят информацията за произхода и мрежите за разпространение на стоките или услугите, с които се нарушава правото върху интелектуална собственост, да се предостави от нарушителя и/или от всеки друг, за който:

- а) е установено, че притежава в търговски мащаб стоките, обект на нарушението;
- б) е установено, че използва в търговски мащаб услугите, обект на нарушението;
- в) е установено, че в търговски мащаб оказва услугите, използвани за действията по извършване на нарушение; или
- г) е посочен от лицето, посочено в букви а), б) или в), като участващо в изработването, производството или разпространението на стоките или предоставянето на услугите.

2. Информацията, посочена в алинея 1, съдържа съответно:

- а) имената и адресите на производителите, фабрикантите, разпространителите, доставчиците и други предишни държатели на стоките или услугите, както и предполагаемите търговци на едро и дребно;
- б) информация за количествата изработени, произведени, доставени, получени или поръчани, както и получената цена за въпросните стоки или услуги.

3. Параграфи 1 и 2 се прилагат без да се накърняват други законови разпоредби, с които:

- а) на притежателя на права се предоставят права да получи по-пълна информация;
- б) се урежда използването на информацията, съобщена по реда на настоящия член, в граждански и наказателни производства;
- в) се урежда отговорността за злоупотреба с правото на информация; или
- г) се дава възможност за отказ да се предостави информация, която би принудила лицето, посочено в параграф 1, да признае собственото си участие или това на негови близки роднини в нарушаване на право върху интелектуална собственост; или
- д) се урежда опазването на поверителния характер на източниците на информация или на обработването на лични данни.

РАЗДЕЛ 4

ВРЕМЕННИ И ПРЕДПАЗНИ МЕРКИ

Член 9

Временни и предпазни мерки

1. Държавите-членки гарантират, че по искане на заявителя съдебните органи могат:

а) да постановят неокончателна забрана на предполагаемия нарушител, чието предназначение е да се предотврати всяко неминуемо нарушение на право върху интелектуална собственост, или да се забрани, на временни начала, и при заплащане, когато е приложимо, на парична глоба, когато това е предвидено в националното законодателство, продължаването на предполагаемите нарушения на това право, или това продължаване да стане обект на внасяне на гаранции с цел да се гарантира обезщетение за притежателя на правото. Неокончателна забрана може също така да се постанови при същите условия за посредник, чийто услуги се ползват от трета страна за нарушаване на право върху интелектуална собственост. Забраните спрямо посредници, чиито услуги се използват от трета страна за нарушаване на авторско право или на сродно на него право, са обхванати от Директива 2001/29/ЕО;

б) да разпоредят конфискация или предаване на стоките, за които има съмнения, че нарушават право върху интелектуална собственост, за да се предотврати тяхното навлизане или движение по каналите за търговия.

2. В случай на нарушение, извършено в търговски мащаб, държавите-членки гарантират, че ако оцетената страна покаже обстоятелства, които могат да бъдат пречка при покриване на обезщетението, съдебните органи могат да постановят предохранително конфискуване на движимото и недвижимо имущество на предполагаемия извършител, включително блокиране на неговите банкови сметки и други активи. За тази цел, компетентните органи могат да разпоредят да се съобщи за банкови, финансови или търговски документи, или да се даде подходящ достъп до съответната информация.

3. По отношение на мерките, упоменати в параграфи 1 и 2, съдебните органи следва да разполагат с правомощия да изискват от заявителя да предостави всички основателни налични доказателства, за да се уверят със сигурност в това, че заявителят е притежател на правото, и че правото на заявителя се нарушава, или че това нарушение е неминуемо.

4. Държавите-членки гарантират, че временните мерки, посочени в параграфи 1 и 2, в уместни случаи, могат да се предприемат без да е изслушан ответникът, по-специално когато всяко забавяне би причинило непоправима вреда за притежателя на правото. В такъв случай, страните се уведомяват за това без забавяне най-късно след изпълнение на мерките.

Преразглеждане, включително правото на изслушване, се осъществява по искане на ответника, в разумен срок след нотифицирането на мерките, с оглед на решаване на въпроса дали мерките да бъдат променени, отменени или потвърдени.

5. Държавите-членки гарантират, че временните мерки, посочени в параграфи 1 и 2, се отменят или по друг начин се прекратява тяхната правна сила, по искане на ответника, ако ищецът не образува в разумен срок производство пред компетентния съдебен орган, водещо до решение по съществото на случая, като срокът се определя от съдебния орган, постановил мерките, когато това се разрешава от законодателството на държавата-членка, или при липса на такова определение, в срок, който не превишава 20 работни дни, или по-дългия от 31 календарни дни.

6. Компетентните съдебни органи могат да постановят, че временните мерки, посочени в параграфи 1 и 2, подлежат на внасяне от страна на ищеца на достатъчно обезпечение или равностойна гаранция, предназначена да гарантира обезщетение за всички щети, понесени от ответника, както е предвидено в параграф 7.

7. Когато временните мерки бъдат отменени, или отпаднат поради действие или бездействие на заявителя, или когато впоследствие се установи, че няма нарушение или опасност от нарушение на права върху интелектуална собственост, съдебният орган разполага с правомощията да разпорежи на заявителя, по искане на ответника, да предостави на ответника подходящо обезщетение за всички щети, причинени от тези мерки.

РАЗДЕЛ 5

МЕРКИ, КОИТО ПРОИЗТИЧАТ ОТ РЕШЕНИЕ ПО СЪЩЕСТВОТО НА СЛУЧАЯ

Член 10

Поправителни мерки

1. Без да се накърнява правото на обезщетение за нарушените права на притежателя, и без никакви компенсации, държавите-членки гарантират, че компетентните съдебни органи могат, по искане на заявителя, да постановят предприемане на подходящи мерки по отношение на стоките, за които те са установили, че нарушават право върху интелектуална собственост, и, когато е

уместно, по отношение на материалите и пособията, използвани основно за създаването или производството на тези стоки. Тези мерки включват:

- а) изтегляне от каналите за търговия;
- б) окончателно изваждане от каналите за търговия, или
- в) унищожаване.

2. Съдебните органи постановяват, че изпълнението на тези мерки е за сметка на нарушителя, освен ако не се посочат конкретни основания за неизпълнение на предходното.

3. Когато се разглежда искане за поправителни мерки, следва да се вземе предвид необходимостта от пропорционалност между тежестта на нарушението и постановените средства за възстановяване на нарушени права, както и интересите на трети страни.

Член 11

Забрани

Държавите-членки гарантират, че когато съдебните органи излизат със съдебно решение, чрез което се установява нарушение на право върху интелектуална собственост, те могат да постановят съдебна забрана на нарушителя, чиято цел е да се забрани по-нататъшно извършване на нарушението. Когато е предвидено в националното законодателство, неспазването на съдебната забрана, когато е уместно, следва да подлежи на плащане на парични глоби, с цел да гарантира спазването ѝ. Държавите-членки също така гарантират, че притежателите на права могат да внасят иски за съдебна забрана срещу посредници, чиито услуги се ползват от трети страни за нарушаване на правото върху интелектуална собственост, без се накърнява член 8, параграф 3 от Директива 2001/29/ЕО.

Член 12

Алтернативни мерки

Държавите-членки могат да предвидят, че в необходимите случаи и по молба на лицето, което може да подлежи на мерките, предвидени в настоящия раздел, компетентните съдебни органи могат да постановят заплащане на парично обезщетение на засегнатата страна вместо прилагане на мерките, предвидени в настоящия раздел, в случай че лицето е действало непреднамерено и без небрежност, ако изпълнението на въпросните мерки би му причинило несъразмерни вреди, и ако паричното обезщетение за потърпевшата страна се прецени за разумно удовлетворително.

РАЗДЕЛ 6

ОБЕЗЩЕТЕНИЕ ЗА ВРЕДИ И СЪДЕБНИ РАЗНОСКИ

Член 13

Обезщетение за вреди

1. Държавите-членки гарантират, че по заявление на увредената страна компетентните съдебни органи постановяват на нарушителя, който съзнателно, или при разумни основания да съзнава това, е предприел действия, с които е нарушил права, да заплати на притежателя на правата обезщетение съобразно действителните вреди, понесени от последния в резултат на нарушението.

Когато съдебните органи определят обезщетението:

а) те вземат предвид всички приложими аспекти, като например отрицателните икономически последствия, включително пропуснатата печалба, които увредената страна е понесла, цялата несправедливо получена печалба от нарушителя, а когато е уместно, елементи, които са различни от стопанските фактори, като например моралната щета, причинена на притежателя на правото поради нарушението;

или

б) като алтернатива на посоченото в буква а) те могат, когато е уместно, да определят обезщетението като еднократна сума въз основа на следните елементи: най-малкото размера на лицензионните и авторски възнаграждения и хонорари, които биха били дължими, в случаи че нарушителят е поискал официално разрешение да ползва въпросното право върху интелектуална собственост.

2. Когато нарушителят несъзнателно, или без разумни основания да е съзнавал това, е предприел действия, с които е нарушил права, държавите-членки могат да установят, че съдебните органи могат да постановят да се възстанови печалбата или платимото обезщетение, които могат предварително да бъдат установени.

Член 14

Съдебни разноски

Държавите-членки гарантират, че понесените от печелившата страна разумни и пропорционални съдебни разноски и други разходи, са за сметка на губещата страна, освен ако това не се позволява от съображения за справедливост.

РАЗДЕЛ 7

МЕРКИ ЗА ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

Член 15

Публикуване на съдебни решения

Държавите-членки гарантират, че при съдебни производства, образувани за нарушаване на право върху интелектуална собственост, съдебните органи могат да постановят, по искане на ищеца и за сметка на нарушителя, подходящи мерки за разпространение на информацията за решението, включително показване на решението и неговото цялостно или частично публикуване. Държавите-членки могат да предвидят други допълнителни мерки за информиране на обществеността, които са подходящи за конкретните обстоятелства, включително явна реклама.

ГЛАВА III

САНКЦИИ ОТ ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ

Член 16

Санкции от държавите-членки

Без да се накърняват гражданските и административните мерки, процедури и средства за съдебна защита, установени в настоящата директива, държавите-членки могат да прилагат други подходящи санкции в случаите, когато са нарушени права върху интелектуална собственост.

ГЛАВА IV

ЕТИЧНИ КОДЕКСИ И АДМИНИСТРАТИВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 17

Етични кодекси

Държавите-членки насърчават:

- а) разработването на етични кодекси от браншови и професионални сдружения и организации на нивото на Общността с цел да се окаже принос за изпълнение на правата върху интелектуална собственост, по-специално като се препоръча използването на код върху оптичните дискове, чрез който може да се установи произходът на техния производител;

б) внасянето в Комисията на проекти на етични кодекси на национално ниво и на ниво Общността, както и на всякакви оценки за прилагането на тези етични кодекси.

Член 18

Оценка

1. Три години след датата, установена в член 20, параграф 1, всяка държава-членка внася в Комисията доклад за изпълнението на настоящата директива.

Въз основа на тези доклади, Комисията изготвя доклад за прилагането на настоящата директива с оценка за ефикасността на предприетите марки, включително и оценка на нейното въздействие върху обновяването и развитието на информационното общество. След това този доклад се предава на Европейския парламент, на Съвета и на Икономическия и социален комитет. Към него се прилагат, ако е необходимо, и в светлината на развитието на правния ред в Общността, предложения за изменения на настоящата директива.

2. Държавите-членки оказват на Комисията цялата помощ и съдействие, от които тя може да се нуждае за изготвяне на доклада, посочен във втора алинея от параграф 1.

Член 19

Обмен на информация и кореспонденти

С цел да се насърчи сътрудничеството, както и обменът на информация между отделните държави-членки и между държавите-членки и Комисията, всяка държава-членка определя един или повече кореспонденти, отговорни за всички въпроси, свързани с изпълнението на мерките, предвидени в настоящата директива. Тя съобщава на останалите държави-членки и на Комисията координатите на националния кореспондент(и).

ГЛАВА V

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 20

Изпълнение

1. Държавите-членки въвеждат в сила законови, подзаконови и административни разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива преди 29 април 2006 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държави-членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Редът и начинът на позоваване се определя от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното си законодателство в областта, регулирана от настоящата директива.

Член 21

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на 20-ия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 22

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Страсбург на 29 април 2004 година.

За Европейския парламент:

За Съвета:

Председател

Председател

P. COX

M. MC. DOWELL